СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. 263. Джерзі Сити, Н. Дж., понеділок, 11-го листопада 1935. — VOL. XLIII. No. 263. Jersey City, N. J., Monday, November 11, 1935. THREE CENTS

ПЕРЕГОВОРИ ЗА НОВУ ТАРИФУ З КАНАДОЮ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт розпочав довші конференції з прибулим сюди канадійським премієром міністрів, В. Л. Мекензі Кинґом, за нову митну угоду між Злученими Державами й Канадою.

Канадійський премієр прибув сюди на запрошення президента Рузвелта на дво-тижневу візиту. Підчас неї президент і премієр згодяться щодо загальних засад митного договору, котрого остаточний нарис виготовлять експерти обох урядів десь у січні наступного року.

Президент Рузвелт заявився за те, щоб новий митний договір зробити багато вільнішим від попереднього, себто щоб дати вільнішу руку обміні товарів з Канадою.

КАМПАНІЯ ПРОТИ РАКЕТІРСТВ.

НЮ ЙОРК. — Міський суд у Гарлемі засудив три особи, обвинувачені за позичковий рекет, на 90-денну тюрму.

Поліційний суд мав доказати, що обвинувачені займаються позичуванням грошей людям з низькими зарібками та добуванням з них звороту позичок загрозами, але не входив у ці закиди, а покарав підсудних просто як волокитів, користаючи з того, що обвинувачені не хотіли подати, чим вони займаються для прожитку.

НІМЕЦЬКЕ ЗАЛІЗО КОНКУРУЄ З АМЕРИКАНСЬКИМ.

НЮ ЙОРК. — Будова великого сталевого моста, що має лучити з собою три дільниці Ню Йорку: Квінс, Бронкс і Мангетен, котрий через те й має називатися „трайборо бридж", стала притокою боротьби ~~між німецькими й американськими~~ продуцентами сталі. Коли будівничі мосту заявили, що вони будуть купувати сталь від німецьких підприємців, бо вона 15 процентів дешевша, американські продуценти запротестували, кажучи, що американські будівлі, а тимбільше публичні, повинні вживати американських продуктів, бо в цей спосіб зменшується безробіття в краю. Американці далі кажуть, що 15-процентова ріжниця в ціні не є така велика, бо заплата німецького робітника багато нижча ніж 15 процентів від заплати американського сталевого робітника, значиться, нібито самий матеріял дорожчий.

Не дивлячись на ці протести, інжинірі, що будують міст, замовили німецький товар як дешевший.

ВЕЛИКІ СТУДЕНТСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ЗА МИР.

НЮ ЙОРК. — Студентські орґанізації начисляють, що в улаштованих ними в пятницю демонстраціях студентів вищих шкіл за мир взяли участь понад 20,000 студентів.

Студентські демонстрації мали по части характер зборів в авдиторіях шкіл, по части характер віч під голим небом. Віча були влаштовані тими самими орґанізаціями, що минулого року, але цьогорічні демонстрації були багато спокійніші, поважніші та численіші.

Найбільша демонстрація у школі відбулася в міській колеґії Ню Йорку, на котру зявилося пів-чверта тисячі студентів. Ухвалено чотири резолюції: за допомогу справжній невтральности, за повну незалежність Етіопії, проти італійської інвазії та за поширення виховання до мира в школах. Коли предкладаючий резолюції студент хотів піддати зборам іще так звану „оксфордську резолюцію", в котрій студенти мали обіцяти не піддержувати американського уряду в ніякій війні, президент колеґії, що проводив вічем, відобрав йому слово, а резолюції зборам не предложив, бо, мовляв, вона неправна й протиконституційна. За це на нього гукала частина віча, але інша частина його поступок оплескувала.

Велике противоєнне віче студентів відбулося в Брукліні перед ратушем дільниці.

ВИНАЙДЕНО НОВУ СИРОВАТКУ НА ТЯЖКУ НЕДУГУ.

НЮ ЙОРК. — На спільних зборах Американської секції Союзу Хемічного Промислу й Нюйорської секції Американського Хемічного Товариства виступив д-р Едвард Вайдлей з заявою, що Меленовому Інститутові Промислового Розсліду з Питсбурґа вдалося відкрити нову сироватку проти бактерії, званої „стрептококус", що викликає preріжні небезпечні затроєння.

Хоч дослідники інституту мають докази на успішність нового ліку, інститут іще робить далі досліди над відкриттям, щоб допевнитися про це.

КРІЗА І „КРЕСОВА" КОЛЬОНІЗАЦІЯ.

„Варшавскі Дзєннік Народови" (ч. 126) помістив статейку кс. Францішка Блотніцького п. н. „Справа осаднітцва кресовеґо". Автор нарікає, що брак парцеляційного пляну від самих початків засудив важну акцію кольонізації на невдачу. Кольонії будовано системою хуторів і через те кольоністів відмежовано від себе, перемішуючи їх з українською народньою масою. До того поміж кольоністами були здебільша фінансово-слабі елементи, які з моментом крізи з господарського боку зовсім заломились. Наслідки того були фатальні. Кольоністи почали відпродувати землю Українцям, а дідичі — з уваги на те, що напливу нових кольоністів зовсім нема — парцелюють землю поміж... Жидів та українські кооперативи, які ще сьогодні мають гроші.

„При сьогоднішних господарських відносинах важко думати про нову кольонізацію" — пише кс. Блотніцький. Зате треба на його думку дати моральну і матеріяльну („віддовження") підтримку тим „осаднікам", які ще витревали на своїх постах. Та цієї конечности — мовляв — не визнають урядові чинники, які з ощадностевих причин звивають по кольоніях школи, обтинають дотації на костели і т. ін., підтинаючи „польськість кресів".

УБИВ НАПАСНИКА.

В Куритибі до Кампо Ново на каміньоні їхав один відділ 1-го баталіону саперів. Через дощ дорога була дуже лиха і вантажним автом кидало немилосердно. За це жовнір Станислав Бучек розгнівався на шофера і накинувся на нього. Шофер у своїй обороні витягнув револьвер і вистрілив до Бучека. Бучек, важко ранений, упав і згинув майже на місці.

БОЛЬШЕВИЦЬКА МІЗЕРІЯ.

В Советах відчувається катастрофальна недостача цвяхів, потрібних для будівництва. В одеській окрузі кожний цвях цінять на вагу золота. Всі підприємства на советській Україні не дістали цього року ні одного цвяха і тому висилають своїх представників до центрального тресту, щоби випросити „жмінку цвяхів".

ПЕРЕБУДОВА МОСКВИ.

Рада народніх комісарів у звязку з постановою перебудови Москви з 10 липня ц. р. оголосила на днях приписи, що обовязують будівельні встанови. Не можна розпочати ніякої будови без дозволу московської ради, яка устійнює місце будови і перевірює будівельний плян. Згідно з оголошеними приписами не вільно будувати домів нижчих як 6-поверхових. Виїмок можуть творити будинки зі спеціяльним призначенням, як школи, доми для дітей і т. п.

ВРАТУВАВ СЕБЕ І КОНІ

Незвичайна пригода зустріла одного селянина на залізничому шляху під Тернополем. Коли переїздив поперек шин, нагло замкнулися по обох боках автоматичні рампи і віз не міг рушитися ні вперед ні взад. Не багато думаючи, селянин відпряг швидко коні і втік з ними на бік. Віз розбила машина в тріски, але бодай коні вратувалися.

БОЛЬШЕВИЦЬКА КОМЕДІЯ.

Офінор довідується з Риги, що за вістками з Москви большевики збираються справляти 25-річницю смерти Льва Толстого з нечуваною врочистістю, бо вони вважають цього письменника не лише своїм, а навіть одним з духових батьків большевизму. На свято має прибути велика скількість комуністичних письменників і лівих орґанізацій з усіх кінців світу і в Ясній Поляні (маєтку Толстого в тульській ґубернії) все готується до їх прийняття. Найцікавіше, що наркомос (міністер освіти) дав розпорядження познимати з хат села Ясна Поляна всі солом'яні дахи і покрити їх черепицею, щоби показати чужинцям наочно досягнення советського режіму. Місцева тульська ґазета негодує, що приказ міністра виконаний лише на половину, бо вправді дахи познимали, але нових з браку матеріялу не поробили і хати тимчасом стоять під осіннім дощем розкриті. Зате згідно з тим розпорядком у кожну хату привезено одно дитяче ліжко і цяцьки, очевидно на те, щоб чужинці могли переконатися, як большевики дбають про дітей. Таким чином большевики продовжують комедію, що була в Ясній Поляні ще за життя Толстого, який сам ходив у мужицькій одежі, а керування маєтком передав управителеві, який дуже погано жив з селянами.

АРЕШТУВАЛИ ОБМАНЦЯ.

В Куритибі (Бразилія) на підставі радіоґрами санпавлійської поліції арештовано якогось Фріца Бравера і автом відставлено до Сан Павла. Арештований має 34 роки. Родився в Австрії. Їздив люксусовим автом і жив розкішно. Свою назву часто міняв. Раз називається Йосиф Барвер, то знову д-р Фріц Бравер, то Жозе Пестука і т. д. В Блюменав пробував фальшувати чек на 20 контів, але завдяки чуйности урядовців Німецького Банку йому штука не вдалась.

ПОШУКУВАЧ ДІЯМАНТІВ УТОПИВСЯ.

В ріці Тібажі (Бразилія) втопився один пошукувач діямантів, Сізізмундо Маріяна Пав. Він пірнув до води біля Лажеадо Боніто і вже не виринув на верх. Його трупа шукали і не знайшли. А тепер, коли вилляла ріка, ще тяжче буде знайти. Можливе, що коли вода спаде, залишить десь труп на березі.

ФЕНОМЕН ПРЯМОЛІНІЙНОСТИ.

Венецийський покривач дахів Люїджі Буонавентура доказав уперше штуки, яка звернула увагу психольоґів і лікарів. Завязав собі очі і йшов простісько через площу св. Марка, ні разу не зійшовши вбік кривою лінією або колом. Його взяли під лікарську обсервацію.

АРІЙЦІ НА СИНАЙСЬКІЙ ГОРІ.

На конґресі німецьких істориків у Бремені шеф партійного бюра для закордонних звязків Розенберґ заявив: „Десять заповідей божих не жидівського походження, тільки арійського; Жиди вкрали їх Арійцям". Історики не мали сміливости пригадати Розенберґові історії.

СУМНА ДОЛЯ СОВЕТСЬКОГО ВЧЕНОГО.

Три студенти московського університету розпочали проти відомого професора, ґеоґрафа Кафмана, в університетській ґазеті кампанію, закидуючи йому протиленінівські теорії. Професор стратив посаду. Показалося, що орґанізатор тієї кампанії пімстився тим способом на Кавфмані за те, що спалив його при іспиті. Всі три студенти належали до партії і виконували в університеті партійні функції, отже доля вченого була в їхніх руках. Проф. Кавфман, якого спеціялісти вважають за одного з найздібніших ґеоґрафів, підчас своєї праці в університеті не мав власного мешкання і ночував на підлозі у знайомих.

ЗА МАЄТОК.

Жахлива родинна траґедія розігралась у домі господаря Демка Шульґана в Корчині, пов. Сокаль. Між батьком і 23-літнім сином Евгеном були напружені відносини через маєток. Недавно син, що служив у Сокалі, прийшов до дому і підчас сварки стрілив з револьвера до своєї мачухи Теклі, кладучи її трупом. Опісля стрілив до батька, ранячи його в чоло, а третім вистрілом відобрав собі життя. Із залишеної записки виходить, що він прийшов зі Сокаля з рішенням заздалегідь пляном закінчити спір за маєток таким траґічним способом.

ЖІНКА З ШІСТЬОМА ЧОЛОВІКАМИ.

Була нею гарна Мадярка Іда Цайґлер у Будапешті, що служила торговельною аґенткою в одній фабриці панчіх. В інтересах фірми вона безнастанно їздила по краю і в ріжних містах вийшла замуж за шістьох ріжних мужчин. Вона перебувала короткий час по черзі то в одного чоловіка, то в іншого і один про одного був би нічого не знав, якби не припадок. Вона стала жертвою нещасливого випадку з самоходом і коли її відставили до шпиталю, між її річами знайшли денник, у якому вона старанно записувала ріжні подробиці зі свого подружого життя. Справою занявся суд.

СМЕРТЬ ВІД МУХИ.

В одному шпиталі під Віднем помер незвичайною смертю 32-літній Йосиф Талер. Муха вкусила його в долішню губу, яка почала швидко пухнути. Відставлений до шпиталю, Талер помер на затроєння крови.

КАРИ ЗА УЧАСТЬ У „ЛАНЦЮГУ ЩАСТЯ".

Львівське городське староство видало комунікат, яким подає до відома, що каратиме всіх тих, що будуть брати участь в т. зв. „ланцюгу щастя". Винуваті будуть карані арештом до місяця або гривною до тисячі злотих.

СПОРТОВЕ БРАТЕРСТВО.

„Осерваторе Романо" робить цікаву ревеляцію. У Ратиборі (Німеччина) німецька публика підчас змагань копаного мяча накинулась на члена польської дружини, Бавмґартена, і так його побила, що той умер. Польська дружина, виїжджаючи на змагання „Німеччина — Польща", зовсім забула про протижидівські настрої в Німеччині і зовсім непотрібно взяла у свій склад не-Поляка.

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКА „УГОДА" В ПРАКТИЧНІМ ЗАСТОСУВАННІ

ЛЬВІВ. — Між львівським „Ділом" і польськими ґазетами ведеться завзята полеміка на тему Листопадових Свят. Ото галицькі Поляки домагаються, щоб святкувати демонстративно й гучно Листопадове Свято не тільки у Львові, але принаймні в цілій Галичині як свято великої перемоги польської культури і польської зброї над українським „гайдамацтвом". Польське листопадове свято припадалоб тоді на день 22 листопада, себто на той день, коли українські війська були змушені покидати Львів.

„НАРОДНИЙ ДІМ" ЗНОВ НА ЛІЦИТАЦІЇ.

ЛЬВІВ. — Майно „Народного Дому", себто майно української установи, переданої Поляками в руки москвофілів, виставлене на продаж. До цього довела скандальна господарка москвофілів, що крали як круки. Продаватимуть поля і ліси в селах Білці й Костеневі.

НОВА УКРАЇНСЬКА ПРОМИСЛОВА СТАНИЦЯ.

ЛЬВІВ. — Урохомлено у Львові українську фабрику ґалянтерійних виробів. Фабрика називається „Ґар" і міститься при вул. Потоцького 58 а. Покищо згадана робітня виробляє кишенькові дзеркальця з коліровими портретами чільних українських постатей, гребені й кишенькові гребінчики. Небаром появиться на ринку теж серія погруддь Шевченка, Франка й інших, виконаних з тревалого та легкого матеріялу, що вийде теж як продукція „Ґару".

РУМУНИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ НУЖДУ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — При кінці жовтня відбувся в Чернівцях великий кузистичний конґрес, на якім було від 25 до 40 тисяч делеґатів. Впадало в очі те, що половина присутніх походила з Бесарабії й Буковини. Прийшли бесарабські селяни і Гуцули, себто Українці. Заходить питання: звідки вони взялися на тім румунськім конґресі? Відповідає на те З. Оріщенко в буковинськім „Часі" так:

„Бесарабія і Гуцульщина це краї, котрі характеризуються великим економічним гнетом і великою культурною темнотою. Звичайно там, де темнота, там і велика електризація мас усілякими демаґоґічними кличами. Кузизм є демаґоґією не тому, що називає себе слушним, а тому, що не має жадної програми реорґанізування селянського стану. Все хліборобство носить ярмо визиску через ріжницю між цінами промислу і цінами рільництва. От і вся біда. Кріза розвяжеться тоді, коли буде рівновага між працею і капіталом. Селянин дивиться на життя лише з економічної точки погляду і він прийшов на конґрес, щоб розвязати це питання".

Одначе присутність укзаїнських селян на конґресі вважає Оріщенко додатньою появою, бо з цього виходить, що селянство зриває вже зі старою засадою „якось то буде", а вірить у боротьбу. Тепер треба тільки те селянство ще освідомити національно в українськім розумінні, а тоді буде з нього велика користь і для української справи.

ІТАЛІЙЦІ ПЕРЕМАГАЮТЬ НА ТРОХ ФРОНТАХ.

МАКАЛЄ (Етіопія). — Місто Макалє вже в італійських руках. З інших фронтів доносять про заняття армією нових позицій. Ґенеральний італійський наступ ведеться майже без спротиву з боку етіопської армії.

ЗДЕРЖАНО ПРОТИБРИТІЙСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

РИМ. — З переговорів між британським і італійським урядом у справі закінчення війни в Африці не виходить покищо нічого конкретного. Анґлія не хоче теж зменшувати своєї фльоти на Середземнім морі, а Італія не хоче зменшувати свого ґарнізону в Лібії. Виходить, що напруження треває далі. Та проте Мусоліні наказав здержати в цілій Італії виступи проти Анґлії, як теж наказано пресі не писати в образливий спосіб проти Анґлії й Франції.

НЕ ПОГОДИТЬСЯ З ОКУПАЦІЄЮ ЕТІОПІЇ.

ЛОНДОН. — В урядових колах виразно підкреслюють, що колиб Мусоліні заняв навіть цілу Етіопію, то це ще не значить, що він її зможе задержати. На те Анґлія ніколи не дасть згоди.

ГІТЛЄР РОЗВЯЗАВ „ШТАЛЬГЕЛЬМ".

БЕРЛІН. — Гітлер розвязав остаточно „Штальгельм", орґанізацію бувших боєвиків, а тепер ветеранів світової війни, яка була давніше його опорою. Розвязано її з великими похвалами за вірну службу державі. І зазначено, що тепер вже є відбудована армія в дусі старої армії, тож нема причини мати іншу орґанізацію, яка має ті завдання, що армія.

ПРОТИ САНКЦІЙ.

РИМ. — Католицьке ірляндське духовенство, що перебуває в Римі, запротестувало проти цього, що Ірляндія згодилася виступити проти Італії з санкціями, ухваленими Лігою Націй.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on Carch 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 цент.ві

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКА Й НЕВТРАЛЬНІСТЬ

Секретар стейту Гол, себто по президенті в Злучених Державах найвищий адміністраційний урядник, виголосив минулої середи на радіо про відношення американського уряду до війни важливу промову, котра показує, що думки американського уряду про цю справу не стоять на місці, а розвиваються.

Як відомо, американський уряд досі підкреслював передовсім свою непоборушну постанову заховати на випадок війни повну невтральність. Була ця постанова випливом загально нині в Америці поширеного переконання, що Америка на війні нічого не заробила, а тільки втратила в ній пів сотки тисяч убитих людей та кількадесять міліярдів долярів.

Так глибоко вкорінене це переконання в американськім народі в нинішнім часі, що американський уряд не тільки заявив свою охоту лишитися невтральним, але й ще поробив спеціяльні кроки, щоб не повторилися такі події, які в минувшині затягнули Америку в першу світову війну. В світовій війні Америка теж хотіла грати ролю невтральної держави, себто не хотіла брати участи ні по одній ні по другій стороні, а хотіла торгувати з кождою стороною. Та її торговельні кораблі і її горожани, пливучи на кораблях воюючих сторін, попадали під обстріл воюючих кораблів. Тоді Америка виступила проти цього як проти нарушення свого права невтральної держави, а що ситуація так складалася, що нарушувала цю невтральність головно Німеччина, то Америка остаточно видала війну Німеччині.

Додумавшися тепер до твердої постанови не вмішуватися до нової війни, Америка робить тепер усе, щоб її ніхто не міг втягнути у війну на тій основі, що, мовляв, нарушено її права як невтральної держави. Тому уряд поклав певні межі в торговлі з воюючими сторонами і їздженню її горожан на кораблях воюючих сторін.

Та досі уряд забороняв возити у воюючі краї тільки амуніцію й зброю. Тепер американський уряд бачить, що можна помагати воюючій стороні не тільки довозячи їй амуніцію, але й інші товари. Адже такий довіз звільняє для виробу амуніції певне число людей, яких інакше треба заставити виробляти такі товари. Ось тому американський уряд хоче від американського конгресу виразного уповажнення заборонити всякі торговельні зносини з воюючими сторонами. Цею заявою уряд показує, що він не хоче вже класти стільки натиску на права невтральної держави, скільки на обовязок бути справді невтральним, себто не підпомагати нічим у війні ні одну воюючу сторону.

Ця заява показує нам, як серіозно американський уряд думає держатись осторонь від наступної загальної війни.

НАСТРОЇ НА ВОЛИНІ

Я вже згадував у своїх дописах, як, краківський „Час" демаскував „успіхи" воєвідської політики на Волині і цілу „потемкіяду" Укр. Вол. Обєднання з Петром Певним. Тепер читаємо (ч. 292) нову знаменну статтю на ту саму тему під заголовком „На Волині ліпше не копати":

„Кілька днів тому відбувся в Луцьку похорон волинського незнаного вояка. Тиждень тому, підчас земних робіт у селі Мілуші під Луцьком, натрапили на людський кістяк. На нім були рештки польського військового мундуру. Поліція, слідство... Вийшла на яв правда зперед 15 років. Підчас відвороту зпід Києва 24. полку піхоти розіслано по селах реквірувати коней. Село було знесилене безнастанними реквізиціями, що тягнулися від пятьох літ. Село було настроєне ворожо. Коли в Мілушах вояк брав коні, селяни вбили його і поховали трупа в близьких лозах у рові. Вояка записали в полку на лісту загинулих без вісти. По 15 літах зачали копати і знайшли... І щож показалося? Що всі на селі знали хто, що і як, вказали відразу на справців убивства: Панька Джума і Гриця Войтюка. Останні повандрували до тюрми, а воякові влаштовано гарний похорон. Волинський воєвода прислав вінець. Село Мілуші — село, яке донедавна входило за „благонадьожне", знане з позитивного відношення до „Просвітянських Хат" (які Певний насаджує на місце замкнених „Просвіт) — огнищ польсько-української згоди. Взяло село „громадну, ентузіястичну участь у виборах", підписало акт присяги вірности Річи Посполитій. Але рівночасно мешканці того села **знали** назвища вбивників. Але державнотворче, праворядне село промовило щойно тоді, коли лопати викинули наверх рештки мундуру і коли прийшла поліція... Так було в селі Мілуші, 6 кільометрів від Луцька в 1935 р. В селі Малі Кусківці, на півдні Волині, два роки перед тим сталося щось подібне. Хлопець, ловлячи раки, вилапав людський череп. Це бачив поліцай, що проходив повз нього. За черепом видобуто людський кістяк, повязаний кільчастими дротами. І знову без великих труднощів виявили справців... Тим разом жертвою вбивства був місцевий селянин, **конфідент поліції...** Про вбитого поліції донесли, що певно перейшов до большевиків. Показалося, що перейшов на той світ. Правда, не знало про це ціле село, але знали багато людей. Кістяки ті, видобуті на Волині, напевно не єдині, напевно є таких більше, лиш ми про них нічого ще не знаємо, бо... не викопали трупів. Певно є більше таких убивств, про які знає село, але крім нього ніхто. Таємниця трупів убитого вояка, застріленого з засідки агента, таємниця, шептана на вечерницях, становить щось, — завважує газета — що спихає село на границю нелегальности. Гріх тишком. Треба його окупити **словидами льояльности.** Нагоду до того дають вибори, державні торжества, посвячення памятників... А потім можна показувати — чорне на білім цифри, можна до такого села возити прогульки, можна його показувати як перше зерно посіву, що кидає Польща. Можна його протиставити, в його примітивній чистоті духа, „українським облудникам з Галичини", про яких посли з Вол. Укр. Обєднання, себто проурядові українські посли, говорять з такою підкресленою нехіттю. Можна говорити про те, що хотинські традиції Сагайдачного воскресли серед людности Волині. І нараз припадкове копання ровів видобуває кістяк польського вояка, заморованого селянами. Про нього знали всі, але вбивство таїли всі. Мовчанка цілого села положилася грубою верствою землі на тій могилі. Облуда правопорядку і любови до Річи Посполитої виросла на ній буйним бурьяном. Щойно припадкова лопата стяла бурьян, перекопала землю. Той труп — символічний. Коли хто хоче кріпити серця оманами про спокійну Волинь, напоєну взаїмною любовю народів, коли хто хоче вірити в успішність штучного стану річей, тоді лиш одна є рада: не копати. Один удар лопати може докопатися до правди".

Стільки краківський „Час". Ота повна гризучої іронії стаття є з польської точки погляду грізною пересторогою. Чи та і їй подібні перестороги матимуть якийсь вплив на дальшу політику на Волині, можна сумніватися. Бо влада знає не тільки те, що пише „Час", але напевно ще більше, а проте...

Для нас стаття „Часу" цікава під тим оглядом, що підтверджує нашу точку погляду, що ніякі штучно створені „репрезентації" українського народу на Волині чи деінде справи української не розвяжуть і населення за собою не поведуть.

Це треба памятати й Галичанам, особливо тим, що ступають на угодовий шлях з Польщею.

ЗІСТАВЛЕННЯ ПРИХОДІВ І РОЗХОДІВ ОБЄДНАННЯ ЗА РІК 1934—1935

	Прихід	Розхід
Лишилося готівки з минулого року	$ 319.08	
Листопад 1934	2,168.18	2,357.00
Грудень "	2,138.17	2,153.46
Січень 1935	1,182.02	1,153.65
Лютий "	2,669.54	2,683.85
Березень "	3,199.45	3,203.56
Квітень "	2,245.24	2,251.60
Травень "	1,842.72	1,847.76
Червень "	556.19	574.15
Липень "	1,203.62	1,210.21
Серпень "	2,402.27	2,432.00
Вересень "	1,052.88	1,045.21
Жовтень "	569.30	26.08
Разом	21,548.66	20,938.53

Прихід	$21,548.66
Розхід	20,938.53
Остається в касі з днем 15 жовтня 1935 р.	$ 610.13

Пояснення до розходів.

Вислано на:

Визвольну боротьбу	$10,050.00	
Рідну Школу	3,700.00	
Інваліди	2,350.00	
Лемківщину	660.00	
Письменники	590.00	
Політичні вязні	450.00	
Музеї	430.00	
Потерпілі від повені	350.00	
Будову Народніх Домів	304.00	
Голодуючих у Яворівщині	255.00	
Вдови й сироти	250.00	
Видавництва: „Наш Лемко", „Жіноча Доля" й інші	236.00	
Просвіта	235.00	
Читальні Просвіти	181.00	
Захоронка, Дівоча й Реміснича Бурса	180.00	
Матерям пок. Біласа й Данилишина	135.00	
Ріжні інші цілі	107.00	20,463.00
Звичайна й телеграфічна пересилка грошей до краю, телеграми		161.52
Почтові оплати звичайних та реєстрованих листів, удержання канцелярії		275.00
Шафа для книжок Обєднання, друки		21.93
Почтова скринка		16.00
Податок від чеків		1.08
Загальний розхід		$20,938.53

ЧОГО ВЧАТЬ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ?

(Старокраєвий **„Дзвіночок"**, часопис для українських дітей, про те: **Як молилися словацькі діти").**

Діялось це перед світовою війною, в одним словацьким селі. В тім селі жили самі Словаки; тільки почтар і два жандарми були Мадяри. Але школа була мадярська. Бо Словаччина належала тоді до мадярської держави і Мадяри наказали по всіх школах учити тільки по мадярськи. А одного року вийшов такий приказ, що навіть **молитися** мусять словацькі діти по мадярськи. Словацькою мовою не вільно було й промовити до вчителя, що також був Мадяром.

Між Словаками закипіло. Старші й молоді радилися, що робити. Всіх, і найтемніших, заболіло те, що їхнім дітям хотять відібрати рідну мову, хотять у дитячих очах понизити рідний нарід і його скарби. Та всім здавалося, що на те нема ніякої ради, — бо Мадяри мають силу і владу, мають військо і жандармів, мають суди і тюрми,—а Словаки поневолені, безборонні.

Та рада знайшлася! А знайшов її малий, десятилітній Янко Чугай. Школяр третьої кляси. Першого дня науки по вакаціях учитель сказав йому молитися. Він встав і почав по словацьки: „Отче наш, ктори єси на небесі"...

— Нем! Нем! — закричав Мадяр-учитель. — Мадяруль беcсель, дісно едь!...*).

— Я молюся тільки по словацьки, пане вчителю! — відповів відважний хлопець. — Я Словак і моя рідна мова словацька. І ніхто з нас не буде молитися інакше.

— Геть мені зі школи! — крикнув учитель і, вхопивши Янка за вухо, викинув його з кляси.

Перелякані діти стали тремтіти. А вчитель викликав одну дівчину на середину кляси й закричав по мадярськи:

— Молися ти! Але по мадярськи!

Школярка вийшла, та ціла тряслася зі страху. Сльози капали їй з очей, в горлі щось стискуло і вона довго не могла промовити слова. Всі школярі заперли віддих і впялили очі в свою товаришку. Та хоча які були перелякані, то коли товаришка глянула на них, то всі очі неначе говорили їй: „Уважай! Не піддайся! Памятай, що сказав Янко. Ти Словачка!... І дівчина набрала відваги і враз зачала тихим голосом:

„Отче наш, ктори єси на небесі"...

— Перестань! — крикнув учитель по мадярськи, аж шиби в вікнах задзвеніли, — а дівчинка впала на землю й зомліла.

В тій хвилині встав найстарший школяр у клясі і тремтячим, але певним голосом став продовжувати молитву:

„...посвєть сі ймено Твоє"... а тоді встали всі школярі і хором докінчили молитву.

Учитель зблід а потім почервонів, а далі тріснув дверми і кудись побіг. А школярі, докінчивши молитву, перехрестилися й одні кинулися піднімати зомлілу товаришку, а інші побігли додому, розповісти, що сталося.

А на другий день школярі довго ждали на свого вчителя. Колиж він увійшов до кляси, поздоровили його по словацьки й посідали.

— Молитися! — сказав учитель до Янка.

Янко встав і голосно змовив молитву своєю рідною, словацькою мовою. Та цим разом учитель уже не кричав. Казав вийняти книжки і почалася звичайна наука.

Вістка про ту незвичайну дитячу побіду блискавкою рознеслася по цілій Словаччині — і майже всі діти, у всіх школах пішли за прикладом Янка Чугая і його товаришів. Так скасували діти жорстокий мадярський закон.

Нині словацькі діти щасливі, бо вчаться тільки в своїх словацьких школах. Мадяри вже не мають там ніякого права, бо Словаччина творить разом з Чехією одну спільну державу. В урядах, в судах, в школах і всюди-всюди гомонить свобідно словацька мова. А до того немало причинилися свідомі словацькі діти, що колись перші не схотіли інакше ні молитися, ні співати, ні говорити, як тільки своєю рідною словацькою мовою.

(Ю).

*) Ні, ні! По мадярськи говорити, свине одна!"

Г. Петар Яндрішевич.

БІЛІ ВОЛИ З ЧЕРВОНИМИ НОГАМИ

Прийшлося раз нам іти під чорногорську границю. Назву я призабув. Віз ми лишили, бо нам сказали, що верхом дістанемося туди лекше й скорше. Тому я попросив майора наших гузарів, щоб мені дав якусь стару, спокійну кобилу, що радше волить станути, ніж скакати або ставати дуба.

— Такого стерва я не маю між моїми кіньми — відповів майор.

— То дайте мені таку, яка не скинула б мене, або щоби бодай не занесла мене кудись в Албанію проти моєї волі.

— Таку можете дістати.

Вибралися ми в дорогу раненько ярами та плаями. Не знаю вже, як довго ми їхали, та я вже був і зголоднів і втомився. Кажу я до мого чури:

— Шандоре, тут тепер гарна рівнина й велика трава. Спутай коні тай ходімо їсти.

— Я вже також давно думав про це — каже Шандор, для якого їсти ніколи не було ні вчасно ні пізно, бо все до того був готов, і приправлений.

Недалеко від нас орав якийсь Турок. Як ми попоїли та хотіли трохи спічнути, каже до мене Шандор:

— Прошу пана, я ще ніколи не бачив білого вола з червоними ногами.

— А то дурень із тебе! Гадаєш, що я коли бачив такого?

— А подивіться там, воли того Турка мають червоні ноги.

І справді. Від колін до ратиць ноги обох волів назовні червоні, наче кров.

— Слухай, Шандоре, тим волам певно тече кров, або може чомусь той чоловік помалював ноги на червоно?

— Алеж пане, чому би кровавили лише на ногах?

— Того я також не знаю, та кровавитися мусять, бо такої кровавої барви то ніодна річ не має.

Коли ми так говорили, чуємо нараз: Т-р-р, Турок за вуха зловився. Плуг йому поломився. Каже Шандор:

— Пане! Воли вже всі чотири ноги мають кроваві; я вже все знаю. Дивіть, той великий камінь серед ниви. До нього собі воли ноги поранили й до того каменя йому тепер плуг поломився.

На це я кажу Туркові:

— Гей ти, чуєш. Чому не спрячеш того каменя з поля?

— Бог з тобою, пане, та він усе тут був.

— А тепер спрячь його, хоч він і все тут був. Чи ти не бачиш, що твої нещасні воли покалічилися тай плуг поломився?

— А я таки не спрячу, коли він тут досі все був.

Ця відповідь дуже розсердила мене, бо мені жаль було нещасної худібки тай я знав, що до того каменя що року наново будуть калічитися. Кажу Шандорові:

— Візьми кріс і присилуй того закаменілого й недоброго чоловіка, хай той камінь спряче з ниви. Лише погрожувати йому не смієш і щоби ти йому що не вчинив.

— А я рад би його трохи багнетом пошпигати, бо заслужив собі на добру кару.

— Ти не говори, лише йди та держися того, що я тобі сказав.

Шандор йому щось довго говорив, потім став багнетом попід ніс йому вимахувати, щоб той камінь зрушив і відкинув, коли не хоче, аби багнетом не пробив його. Турок іще трохи опирався, потім зрушив камінь і з ниви усунув, одначе й на цаль не далі, як за останню борозду. При дальшому оранні він знову поранив би собі ногу.

— Шандоре, дивино ти, де ти той камінь відкинув! Скажи йому, хай відкотить там у яму.

Турок не хотів, одначе мусів, бо Шандор усе ближче добирався з багнетом йому до шиї. Як Шандор вернувся, я спитався Турка, чи він не голоден.

— О, ще й як!

— То ходи, сядь собі тут, маємо добрий хліб і сир.

Добре попоїв собі. Я питаюся Турка:

— Ще сердишся на мене?

— Так, одначе на твого чуру, що хотів мене вбити.

— Він тебе лише так страшив, він тобі не смів би нічого зробити.

— Колиб я був знав це!

— Тоді напевно цей камінь стояв би ще тут на місці, де ще його твій прадід бачив. А бачиш, чи так не ліпше? Тепер уже тобі ні віл не зраниться, ні плуг не поломиться.

— То правда, та він тут міг би бути.

— Ну, бувай здоров і не сердься на мого чуру.

— Коли він не хотів убити мене, то я не серджуся.

Ми сіли й відіхали. Шандор каже:

— Не розумію вас. Ви ще тому чоловікові хліб і сира дали. Я був би ще їв, та я хотів, щоб вам лишилося, а так зїв його той нездалий Турок. Тепер мені жаль, чому я не зїв усього.

— Шандоре, говориш наче яка дурна жінка. Сира можемо собі тут купити, скільки хочемо. А чи ти не знаєш, що це значить для нас і для нашого життя розійтися з тим чоловіком у тій пустелі, як із неприятелем? Чи ти знаєш, що ти вже ніколи не побачив би твоєї хати, ні твоєї мами в Ерделі?

— Коли так, то хай той сир йому на здоровля вийде. А шкода було його для нього.

Заміна кари.

Перед суддею станув підсудний, обвинувачений за якусь провину, що її поповнив у пянім стані. Суддя засуджує його на 14 днів арешту.

— Пане суддя, — боронить-ся підсудний — я не був пяний, а лиш підхмелений.

— Супроти цього — каже суддя — заміняю присуд. Замісць 14 днів, дістаєте два тижні арешту.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільних Козаків, від. 316, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в четвер, 14. листопада, точно в годині 8-мій ввечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до порішення. Рівнож на цих зборах буде номінація кандидатів на новий уряд на 1936 рік. Просимо довжуючих членів, щоб цього місяця вирівнали залеглий довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Ґурянський, секр.

АБІСИНЦІ ВОЛЯТЬ НАЗВУ ЕТІОПІЯ.

Королівство неґуса неґестія це одинока держава в світі, яка має дві назви: Абісинія й Етіопія. Слово Абісинія походить від арабського слова Габетія й означає мішанину. Абісинці не люблять, коли їх країну звати цією назвою, бо вважають, що їх тим понижують. Слово Етіопія походить від грецького слова Аітіопія, а значить стільки що: країна людей з опаленим лицем. А бісинія урядово зветься Етіопія.

При іспиті.

— Що сталося в 1769. році?

— Народився Наполеон.

— А в 1774. році?

— Гм, тоді Наполеон мав уже пять літ.

REFERENDUM BALLOT

In accordance with Article 4, Section 133 a. of the Constitution and Bylaws of the Ukrainian National Association, Inc., the Supreme Executive Committee hereby submits to the Subordinate Assemblies the following resolutions to be voted upon in accordance with the Constitution and Bylaws of the Ukrainian National Association, Inc.

Resolved that the Supreme Executive Committee is hereby authorized to issue in the Juvenile Department a new certificate to be known as Class 3, same to be a 16 year endowment certificate to be issued between the ages of 1 and 16 inclusive (next birthday) and that the contributions for said certificate shall be at the rate of $.50 a month for each $100. of endowment benefit issued. The premiums, reserves and surrender values of said certificate are to be based upon the Standard Industrial Table of Mortality with interest at 3½% per annum and in determining the surrender values under said certificate, that no paid up, extended or pure endowment values be granted before the end of the 3rd year of such certificate, and no cash value shall be granted before the end of the 10th year of such certificate, and that the surrender values be determined by using the reserve in accordance with the aforementioned basis less a surrender charge of 2½% of the face of the certificate.

Said certificate shall further provide that if the insured die before reaching age 1, the amount of insurance payable thereunder shall be $40. and if the insured die before reaching age 2, the amount of insurance payable thereunder shall be $75.; and,

Be it further resolved that the net mortuary contributions, the reserves and the surrender values as above set forth shall be calculated by the Actuary; and

Be it further resolved that all moneys received from the new certificate be deposited in the Juvenile Department Fund in accordance with Sections 152 and 178 a. of the Constitution and Bylaws of the Ukrainian National Association, Inc.; and,

Be it further resolved that all claims for death benefits, endowment benefits and surrender values on this new certificate shall be paid out of said Juvenile Fund, in accordance with Sections 178 b. and 209 aa. of the Constitution and Bylaws of the Ukrainian National Association, Inc.

That all of the certificates issued under Class 3 as proposed herein shall be subject to all of the rules and regulations of the Ukrainian National Association, Inc. and especially those sections of the Constitution and Bylaws of the Ukrainian National Association, Inc. affecting juvenile certificates except where the same may be inconsistent with the terms of the new certificate and with the terms of this resolution.

БАЛЬОТ ЗАГАЛЬНОГО ГОЛОСУВАННЯ

Згідно з артикулом 4, параґраф 133а, статута Українського Народного Союза, Інк., головний екзекутивний комітет отсим предкладає підвладним відділам наведені нижче резолюції, над якими вони мають перевести голосування відповідно до вимог статута Українського Народного Союза, Інк.

Отсим уповажняємо головний екзекутивний комітет видати в Молодечім Департаменті нову грамоту, яка буде відома як кляса 3 і яка буде грамотою 16-літнього вивінування (16 year endowment certificate), виданою для дітей у віці від 1 до 16 літ включно (при найближчих уродинах). Вкладки на цю грамоту будуть по 50 цінтів місячно від кожних 100 долярів обезпечення. Вкладки, резерва і зворотні вартости такої грамоти будуть основані на підставі Стандардової Індустріяльної Табелі Смертности з відсотками 3½% річно. Ця грамота не буде мати виплаченого обезпечення, безплатного продовження або вартісних зворотів у готівці перед укінченням 3-го року тоїж грамоти і не буде видаватися на неї грошевих зворотів перед укінченням 10-го року такої грамоти. Зворотні вартости будуть означені ужиттям резерви згідно з вище згаданою основою, зменшені зворотними оплатами 2½% тої суми, яка є зазначена на грамоті.

Ця грамота робить дальше застереження, що коли обезпечений (обезпечена) помре перед роком свого життя, сума платного обезпечення виноситиме $40, а коли помре перед осягненням 2 років життя, то сума платного обезпечення виноситиме $75.

Дальше постановляємо, що чисті посмертні вкладки, резерва і зворотні вартости, як зазначено вище, має виготовити актуарій.

Дальше постановляємо, що всі одержані з нових грамот гроші мають бути депоновані в Фонді Молодечого Департаменту, згідно з параґрафом 152 і 178а статута Українського Народного Союза, Інк.

Дальше постановляємо, що всі претенсії до посмертних запомог, до вивінувальних і до зворотних вартостей цеї нової грамоти мають бути виплачувані з Молодечого Фонду, згідно з параґрафом 178б і 209аа статута Українського Народного Союза, Інк.

Всі грамоти, видані під клясою 3, як тут пропонується, підлягатимуть усім правилам і постановам Українського Народного Союза, Інк., а спеціяльно тим параґрафам статута Українського Народного Союза, Інк., що відносяться до молодечих грамот, з винятком тих, які не є згідні з постановами нових грамот і з постановами отсеї резолюції.

I ...., President
Я предсідник

and I ...., Secretary of
і я секретар

Subordinate Assembly No. ...., hereby certify that at a meeting of said Assembly held
підвладного відділу ч. отсим посвідчаю, що збори згаданого відділу, які

on the .... day of .... 19.... the foregoing resolution was approved / disapproved
відбулися дня повищу резолюцію ухвалили (не ухвалили)

by a majority of the members present at said meeting and the results of such meeting duly entered
більшістю приявних членів і що ці збори та їх вислід належито записано в протоколярнім

on the minutes of said Assembly.
книзі тогож відділу.

....
President — предсідник Secretary — секретар

(Seal) — (Печатка)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКІ РАДІОВІ ГОДИНИ З ПРОГРАМОЮ ЛИСТОПАДОВОГО СВЯТА.

Хочу заввважати, що українські години на радіо-програмі можуть багато прислужитися до пропаґанди нашого доброго імени й нашої визвольної боротьби. Вони можуть і повинні всім пригадати про наш обовязок святкувати Першого Листопада як день проголошення Української Держави, тимбільше, що таких програм слухають не тільки наші, але й чужі, а навіть наші вороги, яким також треба час від часу пригадати, що ми памятаємо про дні нашої короткої волі, до якої далі прямуємо.

В неділю, 3. листопада, були на наших радіо-програмах такі пригадки. Як мило було слухати через радіо спеціяльних співів і музики стрілецької. Так повинно бути. Менше було такої програми на ранішній радіовій годині, але зате на пополудневій годині „Сурми" була виставлена надзвичайно гарна програма. Здавалося, що сидиш у великій салі і бачиш перед собою стрільців та державних репрезентантів, які говорять до тебе.

Дуже гарно вивязався один стрілець зі своїми споминами Листопадових Днів. Також музичні точки були дуже відповідні. Хай і набудуче наші радіо-програми в дні наших великих національних свят пригадають нам на чужині про незабуті дні волі України і пошану до тих, що за ту волю впали в бою.

Слухач,
Пасейк, Н. Дж.

ПОЯСНЕННЯ У СПРАВІ НОВОЇ МОЛОДЕЧОЇ ГРАМОТИ 16 YEAR ENDOWMENT JUVENILE CERTIFICATE.

1. Досі ми мали в Молодечому Департаменті У. Н. Союза клясу І. з місячною оплатою 25 центів, і клясу II. з місячною опладою 50 центів. Тепер, крім тих двох кляс, впроваджується ще одну клясу обезпечення, яка буде відома як кляса III.

2. Грамота виставлена в клясі III. Молодечого Департаменту, матиме назву: 16 Year Endowment Juvenile Certificate.

3. Місячна вкладка в клясі III. Молодечого Департаменту виноситиме 50 центів від обезпечення на суму $100.

4. До кляси III. Молодечого Департаменту можна буде приймати дітей у віці від 6 тижнів до укінчення 16 року життя.

5. На випадок смерти дитини У. Н. Союз виплатить на ту грамоту, з місячною оплатою 50 центів, посмертну запомогу в сумі $100, з тим застереженням, що коли дитина помре перед роком свого життя, то сума посмертної запомоги виноситиме $40; а коли помре перед осягненням двох років життя, то сума посмертної запомоги виноситиме $75. Повище двох років життя вже нема ніякого обмеження щодо виплати повної суми посмертної запомоги. Тоді спадкоємець, на випадок смерти дитини, дістане повну суму посмертної, коли тільки по принятті в члени дотичної дитини була заплачена та прислана до головної канцелярії У. Н. Союза одномісячна вкладка.

6. Крім посмертної запомоги грамота з кляси III. Молодечого Департаменту передбачає такі привілеї: по трох або більше роках членства безплатне продовження, або виплачене обезпечення, а по 10 роках членства вартісні звороти в готівці. Колиж місячні вкладки по 50 центів будуть плачені на протязі 16 років, тоді така дитина по 16 роках свого членства отримає повну суму обезпечення, то є $100 у готівці.

7. Понижче поміщуємо табелю вартісних зворотів на ту нову молодечу грамоту в формі виплаченого обезпечення, готівки та безплатного продовження і вивінувальної готівки:

SCHEDULE OF THE AMOUNTS OF PAID-UP SURRENDER VALUES—ТАБЕЛЯ ВАРТІСНИХ ЗВОРОТІВ У ФОРМІ ВИПЛАЧЕНОГО ОБЕЗПЕЧЕННЯ

If Certificate has been in force	AGE AT ADMITTANCE—ВІК ДИТИНИ ПРИ ВСТУПІ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
After 3 Years	$10.92	$12.78	$14.54	$16.30	$17.11	$17.62	$17.99	$18.30	$18.54	$18.73	$18.86	$18.92	$18.91	$18.85	$18.76	$18.62
4	17.80	19.87	21.71	23.44	24.27	24.83	25.22	25.56	25.81	26.00	26.10	26.13	26.11	26.01	25.87	25.69
5	25.00	27.09	28.86	30.51	31.34	31.89	32.31	32.63	32.88	33.04	33.11	33.13	33.06	32.93	32.75	32.55
6	32.31	34.26	35.93	37.48	38.27	38.80	39.19	39.49	39.71	39.85	39.90	39.87	39.78	39.62	39.43	39.20
7	39.56	41.35	42.89	44.30	45.03	45.52	45.87	46.15	46.33	46.43	46.45	46.38	46.28	46.10	45.90	45.68
8	46.69	48.31	49.69	50.95	51.62	52.03	52.36	52.58	52.73	52.79	52.78	52.71	52.58	52.41	52.20	52.00
9	53.69	55.11	56.32	57.42	58.00	58.37	58.63	58.80	58.91	58.95	58.92	58.83	58.71	58.54	58.34	58.15
10	60.51	61.74	62.77	63.70	64.19	64.48	64.70	64.84	64.91	64.93	64.87	64.79	64.67	64.51	64.34	64.17
11	67.16	68.16	69.02	69.78	70.18	70.41	70.58	70.67	70.73	70.72	70.67	70.58	70.47	70.33	70.19	70.04
12	73.61	74.40	75.09	75.67	75.97	76.14	76.27	76.34	76.38	76.36	76.31	76.24	76.15	76.03	75.91	75.79
13	79.87	80.45	80.95	81.38	81.60	81.71	81.81	81.84	81.86	81.85	81.81	81.75	81.68	81.59	81.50	81.39
14	85.93	86.30	86.64	86.91	87.05	87.12	87.17	87.19	87.21	87.20	87.17	87.12	87.08	87.01	86.95	86.88
15	91.80	91.98	92.16	92.28	92.35	92.37	92.40	92.42	92.43	92.42	92.39	92.37	92.35	92.31	92.28	92.25
16	Policy Payable															

SCHEDULE OF THE AMOUNTS OF CASH SURRENDER VALUES—ТАБЕЛЯ ВАРТІСНИХ ЗВОРОТІВ ГОТІВКОЮ

If Certificate has been in force	AGE AT ADMITTANCE—ВІК ДИТИНИ ПРИ ВСТУПІ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
After 10 Years	$49.31	$50.31	$51.16	$51.93	$52.34	$52.60	$52.80	$52.93	$53.01	$53.04	$53.01	$52.96	$52.87	$52.75	$52.63	$52.50
11	56.61	57.46	58.19	58.84	59.19	59.40	59.56	59.65	59.71	59.72	59.69	59.62	59.54	59.43	59.32	59.20
12	64.19	64.88	65.49	66.01	66.28	66.44	66.56	66.63	66.67	66.66	66.63	66.57	66.50	66.40	66.30	66.20
13	72.06	72.59	73.05	73.44	73.64	73.75	73.84	73.88	73.90	73.89	73.86	73.81	73.75	73.67	73.59	73.50
14	80.23	80.57	80.89	81.15	81.28	81.35	81.40	81.42	81.44	81.43	81.40	81.36	81.32	81.26	81.20	81.14
15	88.70	88.87	89.04	89.16	89.23	89.25	89.28	89.29	89.30	89.29	89.27	89.25	89.23	89.19	89.16	89.13
16	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

SCHEDULE OF THE AMOUNTS OF EXTENDED INSURANCE AND PURE ENDOWMENT SURRENDER VALUES
ТАБЕЛЯ ВАРТІСНИХ ЗВОРОТІВ У ФОРМІ БЕЗПЛАТНОГО ПРОДОВЖЕННЯ І ВИВІНУВАЛЬНОЇ ГОТІВКИ.

AGE AT ADMITTANCE—ВІК ДИТИНИ ПРИ ВСТУПІ (ages 1–8)

If Certificate has been in force	1 Yr.	1 P.E.* $	2 Yr.	2 P.E. $	3 Yr.	3 P.E. $	4 Yr.	4 P.E. $	5 Yr.	5 P.E. $	6 Yr.	6 P.E. $	7 Yr.	7 P.E. $	8 Yr.	8 P.E. $
After 3 Years	13	2.65	13	5.88	13	8.37	13	10.47	13	11.36	13	11.69	13	11.72	13	11.53
4	12	11.92	12	14.74	12	16.96	12	18.85	12	19.60	12	19.91	12	19.91	12	19.76
5	11	20.73	11	23.23	11	25.18	11	26.86	11	27.53	11	27.80	11	27.82	11	27.69
6	10	29.18	10	31.35	10	33.09	10	34.57	10	35.16	10	35.39	10	35.43	10	35.32
7	9	37.26	9	39.17	9	40.69	9	41.99	9	42.51	9	42.72	9	42.74	9	42.68
8	8	45.02	8	46.67	8	47.98	8	49.12	8	49.58	8	49.78	8	49.82	8	49.77
9	7	52.48	7	53.88	7	55.02	7	55.99	7	56.40	7	56.57	7	56.63	7	56.58
10	6	59.66	6	60.84	6	61.79	6	62.61	6	62.96	6	63.12	6	63.18	6	63.16
11	5	66.57	5	67.53	5	68.31	5	68.99	5	69.29	5	69.42	5	69.48	5	69.47
12	4	73.22	4	73.97	4	74.61	4	75.14	4	75.37	4	75.48	4	75.54	4	75.55
13	3	79.64	3	80.19	3	80.67	3	81.06	3	81.24	3	81.32	3	81.38	3	81.38
14	2	85.82	2	86.17	2	86.50	2	86.75	2	86.88	2	86.93	2	86.96	2	86.97
15	1	91.77	1	91.94	1	92.11	1	92.23	1	92.30	1	92.32	1	92.34	1	92.34
16	Policy Payable															

AGE AT ADMITTANCE—ВІК ДИТИНИ ПРИ ВСТУПІ (ages 9–16)

If Certificate has been in force	9 Yr.	9 P.E. $	10 Yr.	10 P.E. $	11 Yr.	11 P.E. $	12 Yr.	12 P.E. $	13 Yr.	13 P.E. $	14 Yr.	14 P.E. $	15 Yr.	15 P.E. $	16 Yr.	16 P.E. $
After 3 Years	13	11.18	13	10.66	13	10.04	13	9.28	13	8.45	13	7.55	13	6.66	13	5.73
4	12	19.45	12	19.02	12	18.45	12	17.79	12	17.08	12	16.30	12	15.51	12	14.70
5	11	27.42	11	27.05	11	26.57	11	26.02	11	25.40	11	24.74	11	24.08	11	23.34
6	10	35.10	10	34.79	10	34.40	10	33.92	10	33.40	10	32.82	10	32.23	10	31.63
7	9	42.51	9	42.26	9	41.93	9	41.51	9	41.08	9	40.60	9	40.09	9	39.59
8	8	49.64	8	49.42	8	49.15	8	48.55	8	48.46	8	48.05	8	47.62	8	47.21
9	7	56.49	7	56.33	7	56.11	7	55.84	7	55.55	7	55.22	7	54.85	7	54.49
10	6	63.09	6	62.98	6	62.78	6	62.59	6	62.35	6	62.07	6	61.79	6	61.50
11	5	69.43	5	69.34	5	69.21	5	69.04	5	68.86	5	68.63	5	68.41	5	68.19
12	4	75.52	4	75.46	4	75.37	4	75.24	4	75.10	4	74.93	4	74.76	4	74.59
13	3	81.37	3	81.33	3	81.26	3	81.17	3	81.08	3	80.96	3	80.83	3	80.71
14	2	86.98	2	86.96	2	86.91	2	86.85	2	86.80	2	86.72	2	86.64	2	86.56
15	1	92.35	1	92.34	1	92.32	1	92.29	1	92.27	1	92.22	1	92.19	1	92.15
16	Policy Payable															

*Pure Endowment

8. Особа, яка обезпечуватиме свою дитину в клясі III. Молодечого Департаменту, буде обовязана виповнити аплікацію про приняття в члени. Для цеї кляси будуть виготовлені окремі аплікації про приняття в члени, і їх можна буде замовляти в головній канцелярії У. Н. Союза по дні першого січня 1936 року.

9. Бальот з пропонованими резолюціями щодо введення в життя цеї нової молодечої грамоти вислано до всіх підвладних відділів У. Н. Союза і, згідно з параґрафом 133в, статута У. Н. Союза, кожний підвладний відділ по отриманню цього бальоту **має на своїх найближчих звичайних місячних зборах** відголосувати одобрення або відкинення наведених у бальоті резолюцій. Більшість приявних членів на зборах рішає про одобрення або відкинення тих резолюцій.

10. Вислід голосування має бути поданий на бальоті, а бальот звернений до головної канцелярії У. Н. Союза зараз по зборах.

11. Маючи на увазі, що голосування над приняттям цеї нової молодечої грамоти не кладе на членів ніякого зобовязання, а є тільки звичайною формальністю, вимаганою статутом, не може бути сумніву, що всі відділи одобрять пропоновані резолюції, а звернувши якнайскорше відголосовані бальоти, уможливлять уведення в життя цеї нової молодечої грамоти вже з першим днем січня 1936 року.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

ЩО ХТО ПОСІЄ, ЦЕ ПОЖНЕ.

(Індійська казка).

В Індії жив раз один купець. Доробився він великого маєтку. Мав гарну, розумну жінку, але над усе любив двох своїх синочків. Хоч до інших людей мав тверде серце.

Одного разу заблукав до того міста, де жив купець, якийсь жебрак-заволока. Жебрак мав звичку сидіти цілими днями на роздорожі й, прохаючи милостині, мусів приговорювати при тім: „Що хто посіє, це пожне".

Коли почув ці слова купець, подумав собі:

„Правду говорить жебрак, чи неправду?"

Щоб випробувати правдивість тих слів, дав йому жорстокий купець як мислостиню два сильно затроєні пампушки.

Жебрак узяв пампушки, подякував, сховав собі їх до торби й пішов до ставу перед містом, щоб обмитись перед їжею, як це наказує індійська віра.

Випадково підбіглиц над став обидва синочки купця, щоб погратись.

— Що за гарні, чемні діти — подумав жебрак, і, не думаючи довго, подарував їм ті пампушки, що одержав від їх батька.

Діти зіли затроєні пампушки та як лягли під дерево, то більше вже не встали зпід нього.

Батьки, як почули про смерть дорогих дітей, то трохи з розуму не зійшли. Думали, що діти померли від укушення змия.

Якжеж здивувався купець, коли по якімсь часі побачив жебрака живого, що, як звичайно, викрикував свої слова:

— Старче, — спитав купець — що ти зробив з тими пампушками, що я тобі їх дав тоді?

— Я дав їх двом хлопчикам. Двом любим діточкам, що були мені дуже подобалися.

Тепер вияснилося все. Купець аж тепер пізнав, яку велику правду мають у собі слова: „що хто посіє, це пожне".

Від того часу купець покаявся й робив тільки добре людям.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Дня 3. листопада відбулося Листопадове Свято при укр. прав. громаді. По Службі Божій відправлено панахиду за поляглих борців України, при співучасти кількох умундурованих стрільців при могилі і з відповідною зворушливою проповідю.

Вечором відбулася вистава „Живих Образів Листопадових Днів", здраматизованих Мусієм Степанчуком, при співучасти мужеського хору в стрілецьких мундурах, хору мішаного і дитячого. Вступне слово сказав п. В. Роздільський, а святочну промову виголосив о. С. Мусійчук, який був і аранжером цілої програми і живих образів. Завважу, що місцеве громадянство теперь щось трохи байдужно відноситься до національних свят. Бо годилосяб, щоб на таких святах, як Свято Героїв чи Свято Державности, було видно всіх громадян, а не меншу половину. І то тимбільше, що дохід з таких свят іде на визвольну акцію і на наших інвалідів.

Чистий дохід зі згаданого свята в квоті $20 переслано через Обєднання на інвалідів у краю, згідно з покликом, яким листопад назначено місяцем українських інвалідів.

Громадянин.

В антикварня.

— Це, прошу пана, стара китайська ваза. Має дві тисячі літ.

— Тільки не переборщуй, бож маємо щойно 1935-тий рік.

Також спорт.

— Хлопче, а ти чого плюєш на моє вікно? Що сказалаб твоя мати, якби так я плюнув на ваші вікна?

— Сказала би, що це не будьякий осяг. Миж мешкаємо два поверхи над вами.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ХТО СИДИТЬ НА СУДІ?

Перед федеральним судом у Ню Йорку почалася розправа проти 52 осіб, обвинувачених за ведення на велику скалю закроенопго обману, що дав їм нагоду обловитися сумою півпята міліона долярів.

Між жертвами обману є Ервинґ Фишер. Прокураторія каже, що обвинувачені підійшли його так, що він не тільки згодився стати в їх обманнім підприємстві директором, але й ще вложив у підприємство своїх 150,000 долярів, котрі потім йому пропали.

Обманення Ервинга Фишера може не малоб ніякого глибшого значіння, якби не те, що Фишер це професор, і то не професор „простої" школи, а професор університету, та ще до того Ейльського університету, що чваниться як один з найкращих в Америці. До того ще й професор Ервинґ Фишер це не проста собі риба навіть між професорами. В американськім „Гу із Гу?", що подає життеписи всіх визначних живучих Американців, звичайно написані ними самими. Ервинґові Фишові присвячено цілий майже стовпець, щоб описати, які то високі школи він покінчив, які то нукові відзначення він дістав, до яких то наукових товариств він належить, у яких учених комісіях він працював, які то вчені кампанії він провадив, які то вчені-превчені книжки він писав, і так далі і так далі. І щоб завершити це все чимось гідним, треба підкреслити, що професор Ервинґ Фишер учив в університеті науки народнього господарства, а книжки писав про применення науки рахунків до науки народньої господарки.

Ці факти заставляють людей, що читають новинку про цю розправу, спитатися: справді, хто сидить тепер на лаві обвинувачених на суді в Ню Йорку? Чи 52 обманці, чи американська економічна наука в особі професора Ервинґа Фишера? Що варта ця наука народнього господарства, якої навчають у модних університетах, коли найкращі представники цеї науки падуть жертвою простого обману та стають директорами в банді обманців і дають їм у руки сотки тисяч долярів?

НА ЩО ВОНА ЗДАЛАСЯ?

Правда, поки ще розправа не скінчилась, не можна знати, наскільки саме професор Фишер завинив своєю неввагою в своїм нещастю. Можна припустити, що він тут зовсім невинна жертва.

Та, не дивлячись на те, люди всетаки будуть таке питання собі про економічну науку ставити, бо ця нука кілька літ тому запевняла нас на всі заставки, що капіталізм це найздоровша система народньої господарки, що вона дає найкращі забезпечення загального добробуту і таке інше. Коли почалася кріза, найкращі американські економісти запевняли нарід, що добрбут уже „за вуглом".

Коли добробут не вертався, коли люди зневірилися в здібність капіталізму дбати за добро всього народу щонайменше без глибокої його реформи, тоді й люди почали сумніватись у вартість академічної науки про народню господарку. І як хто ще хотів підносити якусь облекшуючу обставину на загальне обвинувачення, то хіба думку, що великі економісти не вміють подбаги за інтерес цілого народу, цілої суспільности, цілого краю, але вони певно вміють хоч подбати за свій власний, приватний інтерес.

Невже професор Фишер мав би розвіяти навіть цю думку як пусту мрію?

ПОТІХА З ПОРОЖНЬОГО МІХА.

Коли самі економісти хочуть знайти в тій сумній справі якусь потіху, то хіба в тому, що як визначні діячі в обманнім підприємстві виступали достойні ученики славного Ейльського університету.

Кажуть, що колись, там у старині один грецький учитель права, беручи одного ученика на науку, зробив з ним угоду, що ученик заплатить за науку аж тоді, як виграє першу справу. Коли професор заявив ученикови, що він уже досить його вчив та зажадав від нього заплати, ученик відмовився дати умовлену заплату.

„Ти краще заплати мені", сказав учитель, „бо як я пізву тебе в суд, то будеш мусіти мені заплатити без огляду на те, чи я виграю, чи не виграю. Як я виграю, то ти заплатиш мені на підставі судового приказу, а як я програю, то ти заплатиш мені на основі нашої умови, що маєш заплатити по першім вигранім процесі".

„Ого, ні", каже ученик. „Ви, пане вчителю, краще мене не позивайте, бо чи сяк випаде присуд, чи так, однаково я вам не заплачу. Як суддя мене звільнить від заплати, то я вам не заплачу на основі судового присуду, а як я програю, то вам не заплачу на основі умови, бож я ще першої справи не виграв".

Кажуть, що вчитель у суд не позивав, а потішився тим, що таку відповідь йому міг дати тільки правник, ним навчений. Може професор Ервинг Фишер потішиться, що такого вченого, як він, можуть підійти тільки відзначаючі абсольвенти його університету.

ЗВІДКИ УНІВЕРСИТЕТСЬКІ АБСОЛЬВЕНТИ НА ЛАВІ ОБМАНЦІВ?

Попри питання вартости економічної науки для народу й для одиниць вдумливих читачів новинка заставить задуматися теж над питанням: звідки це береться, що укінчені студенти університету й адвокат пускаються на хитрі обманства? Себто, чому відзначаючі абсольвенти одного з найкращих американських університетів, такі хитрі в добуванню гроша, це звертають уваги на моральні засади, себто не питаються, чи чесно так заробляти гроші?

Чи не піддасть відповідь на це питання ось такий факт, занотований відомим американським автором Джеромом Дейвисом у його книжці „Капіталізм і його культура"? Президент американської адвокатської палати в 1934-тім році говорив до обсольвентів школи права в Гарвардськім університеті, що конкурує з університетами Ейльським і Колюмбійським за славу найкращого університету в Америці, та сказав між іншим таке:

„Найважнішою справою для адвоката роздобути бизнес... Ходіть навіть до церкви, хоч ви цього не можете знести. Там знайдете багато гарних людей. Це не важне для вас бачити їх, але для них важно бачити вас. Це називається „церковним рекетом". Але що з того, якщо в цей спокійний, чемний спосіб ви дістанете багато (адвокатського) бизнесу?"

Коли такі поради дається будучим адвокатам, коли найголовнішою справою права добути бизнес, то щож тоді говориться на курсах економії? Чи треба потім дивуватися, що почесні студенти славного університету відповідають за міліонове обманство? Вониж ішли за думкою, що в бизнесі головне діло: роздобути гроші!

Артемко Сус станув перед судом за побиття жінки. Суддя питається:

— Ви були вже карані?

— Ні, прошу пана судді, я досі був лише раз жонатий.

—o—

До власних рук.

— Чому ти пишеш на листі до Воробця: „До власних рук?" — питає приятель приятеля.

— А, бо я хочу, щоб лист прочитала його жінка.

—o—

Двозначне співчутття.

— Мій чоловік помер два тижні після вінчання — жалується вдова своїй сусідці.

— Це дуже сумне! Та принайменше бідак не мусів довго мучитися.

З кримінальної повісти.

„...Вбитий лежав на десять кроків далеко від свого трупа"...

— Як я пішов на лови не минуло пів години, а вже передімною лежав олень...

— Так? То між звірами трапляються також самогубники?!

ЖИДИ В НІМЕЧЧИНІ.

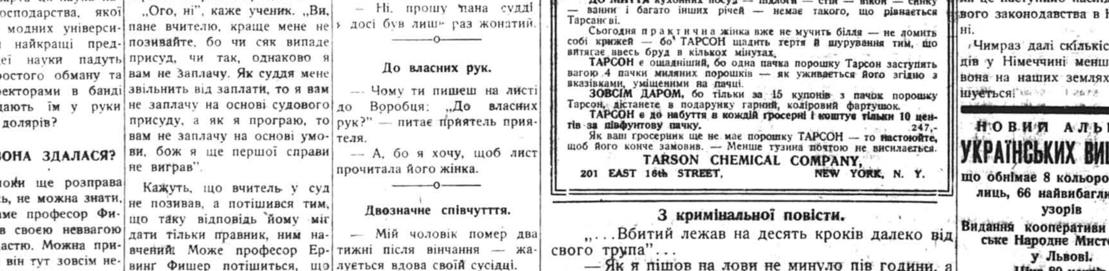
(УП) Перші сліди жидівства в Німеччині появляються вже за римських часів. Римський цісар Константин Перший надав Жидам на німецькій території привілеї і то в місті Кильні над Реном, де існувала жидівська громада. За Карла Великого Жиди були навіть в дипльоматичній службі як перекладники. В посольстві Карла Великого до Гарун-ель-Рашіда був перекладником Жид Ісаак, який одинокий вернувся назад. Пізніші згадки за Жидів є з 880 року в Авгсбургу, 950 в Магденбургу, 1009 в Майсен. Жидам велось тоді не зле. Вони знали писати і читати, що тоді було штукою і всюди мали приміщення, головно в адміністрації. Допера, як запанувало в Німеччині християнство і Жидів почали навертати на християнство, почались переслідування. Жиди відмовлялись від християнства. Перші жидівські погроми почались за хрестоносних походів. Тоді били Жидів в цілій Европі. Наслідком жидівської відпорности супроти християнства примушувано Жидів жити в містах в окремих дільницях, щільно замкнених. На селах Жидам не вільно було жити. Лише одна Франція викинула в 1394 році Жидів цілком зі свого краю. Жиди мали право позичати гроші, цебто займатись лихвою, а далі торгувати лахами. Це перше ремесло вони потім зручно використали і впхались на провідні місця в ріжних фінансових установах.

1740 рік в Англії приніс Жидам рівноправність, а в 1776 році зробила це саме Америка. Французька революція 1789 року дала у Франції Жидам рівноправність, в 1848 році зробила те саме Австрія, а в 1869 році Німеччина.

В 1816 році в Німеччині було 214,000 Жидів (0.97% населення), а в 1871 р. було їх вже 512,000 (1.25% населення). В 1933 році було в Німеччині 499,682 Жидів, що в порівнанні з 1925 роком означало зменшення на 64,697. Зменшення це наступило наслідком нового законодавства в Німеччині.

Чимраз далі скількість Жидів у Німеччині меншає, зате вона на наших землях збільшується!

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ. (24)

Курієр пізнав у засмаленім чоловіці Тарзана, бо хоч Тарзан був далеко від свого рідного краю, то про нього слава ходила далеко. Чорний курієр трясся зі страху, бо він знав, що Тарзан є ворогом злих людей.

„Не бійся", сказав спокійно Тарзан. „Я не зроблю тобі ніякої кривди. Я шукаю банди грабіжників рабів, якими керує білий чоловік. Чи знаєш, де їх можна знайти?" Чорний скоро прийшов до себе. Він знав, що йому треба вдавати спокій.

„Так, бвана", він сказав. „Я чув, що вони знаходяться пять днів маршу звідсіля в онтому напрямі". Він показав на захід. Тарзан скочив на дерево й пропав у напрямі заходячого сонця. Курієр побіг далі, сміючися зі своєї хитрости.

Простий Мурин думав, що він уратував своїх чорних товаришів-бандитів та їх білого ватажка від гніву Тарзана. Він не знав, що отся його подорож доведе до одної з найцікавіших воен між білим чоловіком та шайкою мисливих на рабів.